

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor — 60.
Fél évre 6 kor — 30.
Havonta évre 3 kor — 15.

Egyes szám ára 8 fill.

Határidő szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délfel, szerdán, pénteken és vasárnap reggel

Feladó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KAROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátság-utca Mangolyicza-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Voivich-palotában.
Telefon szám 47.

Nyitási órákunk 40 fill.

Bejelentő hivatal Szabadkán.

Lapunk legutóbbi számának egyikében foglalkoztunk e kérdéssel, s ha eredménynek lehet nevezni — készséggel említjük fel, hogy már is elértük azt, hogy elvben elfogadták álláspontunkat, s csak rövid idő választ el bennünket attól, hogy Szabadka sz. kir. városában, az országnak harmadik városában ez a nagyfontosságú hivatal szervezve lesz.

Jól tudjuk mindannyian, hogy mit jelent egy ilyen hivatal ily nagy városban, mint Szabadka.

Tekintsünk el a közrendészeti szempontoktól, amelyek elég fontosak, — amelyek eléggé fontosak magukban véve, hogy az ilyen hivatalnak szervezve kell lennie és akkor is be kell látnunk, hogy kereskedelmi ipar szempontokból is egy mellőzhetetlen organum birtokába jutunk, amely minden tekintetben emelni lesz hivatva helyzetünket. A bíróságok éppugy, mint az egyesek ugyászólván állandóan utalva vannak ennek a hivatalnak a segéd-

kezésére és a statisztika szempontjából is megfizethetetlen szolgáltatásokat nyújt ez a hivatal.

A rendőrség pedig állandó segítőkezet talál ebben a hivatalban arra nézve, hogy a rendőri megfigyelés alá eső egységeket mindig szemel előtt látja.

A hitelre nézve pedig feltétlen segítség ez a hivatal; jól ismerjük a budapesti gyakorlatból mindannyian a bejelentő hivatal fontosságát e tekintetben.

De másrészt egy másik általános szükséglet lehet majd kielégítve e hivatal szervezése által. A külföldön legalább alig van közepes város is, a melyben ne volna elkészítve egy egy kimerítő könyv, egy terjedelmes jegyzék, amely bőven ismerteti a figyelemre méltó cézégeket és egységeket, iparosokat, kereskedőket, vállalkozókat. Az idegenek csak kezébe veszi az ilyen könyvet és előtte áll az egész város. Megtalál ebben a könyvben mindent és mindenkit. Nálunk ezt teljes pontos-

sággal elkészíteni ugyászólván lehetetlen és csak ennek a hivatalnak a szervezésével nyílik majd erre is alkalom.

Ez azonban csak egyik ugyászólván jelentéktelen fontossága annak a hivatalnak, — amely hivatva lesz városunk fejlesztésében és haladásában jelentékeny szerepet játszani!

A szabadkai zsidótemplom pályázatai.

Az a tény, hogy egy a templomépítő bizottság mint a helybeli izr. hitközség egyhangúlag bizalmat szavaztak Kunetz Ignázt annak a templomépítőbizottság elnökének arra készlettel bennünk, hogy a legszorosabb vizsgálatot ejtsük meg ez ügyben, hogy az esetben, ha csakugyan tévedésen vagy harmadik személynek téves bemondásán alapul az a cikk, amely e dologban megjelent: az általunk kiigazítások, s a Kunetz Ignázt ur ellen hibákon kívül kellett gyanu eloszlatassék s elégtételt kapjon éppen onnan ahonnan a támadás kiindult.

Ehhez képest a következőket kell előadnunk:

Hogy olyan embertől kapta tudósítónk az információt, aki közvetlen tudomással bírhatott a tényekről, amiket felsorolt azt bármi-

A bölcső.

A »Bácskai Hírlap« eredeti tércéja.

(Számú 3 felvonásban. Írta: Eugène Brieux. Először adták a szabadkai színházban. 1901. február hó 6-én)

„Tegyetek, a mit akartok, ha házasságok gyermektelen volt; váljatok el, menjetek újra férjhez, szabadok vagytok és nem okozhattok bajt másnak, csak önön magatoknak. De ha van gyermeketek . . . ha csókjaitokból egy piczi, gyenge és szeretetet szomjazó lény született, akkor már nem áll jogotokban a számára alapított családot szétrombolni. Nem áll jogotokban! . . . Boldogtalanok lesztek? . . . Hiába! Egy gyermek jövője fölér egy anya boldogságával!”

Ezt kiáltja oda Laurence a világnak, — a Bölcső utolsó előtti jelenetében.

Talán sokan nem adnak igazat Brieuxnak, talán nem lehet általánosítani Laurence esetét: minden esetre; de az tény, hogy a közönség, mely végig nézi az elvált asszony szenvedéseit, boldogtalanságát, az első férj könnyeit, bánatát, szerelmét elvált felesége iránt. Az aggodást, az imádásig menő szeretetét beteg gyermeke iránt, — a második férj szinte kelemellen helyzetét, a melybe őt a gentlemant a féltékenysége, az első miatti, gyűlöletig fokozódott ellenszenvé mostoha gyermeke iránt és a felesége iránti végtelen

szerelme juttatta és aki látja azt a tehetetlen, mondhatni: hülye apát, ki nem akarja elhinni, hogy leánya a második férjével nem boldog, pedig hát az okosságának köszönhető ez a házasság — mondom, amikor mindezt végig nézi, végig hallgatja a közönség akkor igazat ad Laurencek és nem egy anya suttogja Laurence után a vég mondatot: „Egy gyermek jövője fölér egy anya boldogságával!”

Es mikor igazat ad Laurencek, igazat ad Brieuxnek is, ki oly merészen állítja és oly gyönyörűen, meggyőzően bizonyítja, hogyha a házasságból gyermek születik, a szülőknek elválni nem szabad.

Mit kell tenni hát, ha egyik vagy másik bünt követ el?

Megmondja azt is az író: »Csak a bocsánat, mindig a bocsánat. . . A házasság csak úgy lehetséges, ha minc a két fél kölcsönösen és folyton megbocsát egymásnak!»

Elmondom röviden a Bölcső meséjét:

Girienne Laurence (Tarján Irma) hazajön kis fiával Marsanne-ékhez, szüleihez (Rátkai-Nicskyné) mint eddig is minden pénteken, amikor az orvos (Papp Miska) atyjához, Chantrel Raymondhoz (Tallán) szokta elkísérni a fiúcskát. Laurence, ki bálványozza fiát, úgy látja, hogy a gyermek gyöngéledik: köhög és láza van. Az orvos megnézi a

gyermeket. Nem árulja el, hogy a betegség komoly, csak annyit, hogy nem szabad a szobából kimennie.

A gyermek apja a ház előtt lent a kocsi-ban várja már fiát.

Mig az orvos a gyermeknél van, Girieu és Laurence beszélgetnek a — gyermekről. Már most megtudjuk, hogy Girieu nem szereti a felesége tiacskáját, az anya éléslátásával tapasztalja, hogy férje ellenszenvé a gyermek iránt napról-napra fokozódik.

Girieu bevallja, hogy nem szereti a gyermeket és ennek legfőbb oka, hogy Laurence túlságosan beleollja az apja iránti szeretetét.

Az orvos kéri Girieut, engedje meg, hogy az apát gyermeke bölcsőjéhez vezesse.

Girieu nagynehezen beleegyezik ebbe.

A gyermek betegsége veszélyes. Raymond a gyermek mellett akar maradni. Gyönyörű az a jelenet, ami a férj és az apa között lejátszódik. Az apa, aki követel, kér, könyörög, hogy gyermeke mellett maradjon, és a férj, aki fél attól, hogy a szülőök együtt ápolják gyermeküket, együtt szenvedjenek a beteg mellett.

Az apa ott marad. Három éjszakán át virraszt gyermeke mellett az anyával. A gyermek felgyógyul és mikor ezt Raymond és Laurence megtudják, zokogva borulnak egymás karjaiba.

kor hajlandók vagyunk igazolni azok előtt akiket ez az ügy közvetlenül érint.

Meggyőződünk arról, hogy az a tény, a mely tudósítónknak bementve lett t. i. az, hogy a nagy Ferenc váltóját Kunetz József írta, nem felel meg a valóságnak. Az olvasó közönség is emlékezik arra, hogy ez volt az egész hírlapi támadás alapja, amelyből teljes tárgyilagossággal folytak azok a következtetések, amiket ebből a helyzet és viszonyoknak megfelelőleg következtetni lehetett. Vagy egyebet tudott tehát az aki tudósítónkat felülte, vagy pedig a szája járt el nem gondolva, hogy szívára sújt fektetnek.

Annyi tehát kétségtelen tény, hogy Kunetz Ignác ur egyrészt az illető bementő alaptalan állításai és tudósítónknak ebben az esetben menthető hiszékenységének tulajdoníthatja az őt ért jogtalan támadást.

Hogy a pályázó Nagy Ferenc és Kunetz József között miféle megállapodások jöttek létre az előtt Kunetz Ignác tudtán kívül, erre most nem terjeszkedünk ki ezt majd kimeríti esetleg a Nagy Ferenc fele sajtója; az egész ügy felelősségét pedig ráhárítjuk arra, aki cikkírónkat informálta, és akit szűkség esetén cikkírónk az érdekeltek előtt meg is nevez.

Szerkesztőségünk munkatársunk eljárásában rosszhiszeműséget nem tapasztalt olyan egyéntől lett informálva aki elég tekintélyes volt arra, hogy szavára alapítani lehetett egy cikket. A teljes felelősséget tehát az informáló urra hárítjuk.

A Szabadkai Közkönyvtár.

Most, hogy ezen egyület évről-évről közgyűlést tartotta s az évet úgy erkölcsi, mint anyagi sikerekkel zárhatta be, talán nem lesz érdektelen egynemely kérdést a nyilvánosság előtt megvitatni, mely kérdések ugyanis közelebbről érdeklik egyelőnket s különösen annak jövőjét.

Laurence ezt megvallja férjének. Ez megtűntja, hogy még egyszer is találkozók Raymond-dal, de kijelenti azt is, hogy a gyermek többé az ő házába vissza nem jön.

Laurence elhatározza, ami természetes is, hogy gyermeke mellett marad és tehát nem megy vissza férjéhez. Be is jelenti ezt szüleinek. De megmondja ezt Raymond-nak is.

Megtudjuk most, hogy a szülők okosságga volt az oka annak, hogy Laurence és Raymond elváltak és megtudjuk, hogy még most is szeretik egymást, ha lehet még jobban, mint házasságuk első napjaiban és megtudták ők is: Laurence és Raymond.

„De azzal, hogy ezt megtudtuk... csak annál boldogtalanabbá tettük magunkat! szöli Laurence.

Fájdalom!... Igen, azzal, hogy ezt meg-

Előre kijelentem, hogy semmi „kakin esomót keresni“ vagy, sem anthipathia nem vezet tőllem s a mit írok, azt az egyület iránti rokonszenyből, czéljai iránti lelkesedésből írom, s ítéletemmel csakis az objectivitást igyekszem szem előtt tartani.

De lássuk magát a tényeket. Mi célja van ezen közkönyvtárnak s muzeumnak? Van-e létjogosultsága? Helyes irányban fejlődik-e? s van-e jövője?

Ezek azok a kérdések, a melyeket tisztázni akarok s melyekre szerény véleményem nyilatv. nitani akarom. Mi a célja? Van-e létjogosultsága? Azt hiszem ezt vitálni nem lehet. Van létjogosultsága, s volna akkor is, ha 10—20-ad magával volna is a városban, nem csak egyedül. A tudományos közművelődési intézményeknek mindig, minden időben volt s van létjogosultságuk.

Sokkal nehezebb azonban megadni a választ a harmadik irányban: helyes irányban fejlődik-e? Sajnos, itt már az eddigi tapasztalatok némi ellentétbe hoznak az egyesület vezetőségével s habozás nélkül ki kell mondanom: az én véleményem szerint nem.

A mi könyvtárunk nem *közkönyvtár* semmiképp, hanem *kölcsönkönyvtár*. Legünk tisztába a fogalmakkal, mielőtt bizonyítanánk.

Mi a kölcsönkönyvtár? s mi a közkönyvtár? Kölcsönkönyvtár jellege rendesen szépirodalmi s célja a közönség szórakoztatására könyveket adni olvasni. Tagja lehet bárki s használhatja bárki, ki a kikötött használati díjat vagy tagdíjat lefizeti. Helyben nem olvasnak csak házhoz vive.

Mi a közkönyvtár? Tudományos jellegű könyvtár, mely inkább a tudományos jellegűt viseli s a hová nem szórakozás, hanem önképzés s tanulás végett járnak. Használata inkább magában a helyiségben történik s könyvkölcsönzés csak ritkábban fordul elő. Használata rendszerint nincs tagdíjhoz kötve. Miután így definiáltuk a két jelleg között a különbséget, lássuk most mennyiben felel meg egyik vagy másik célunk ez a mi egyesületünk. A címe *közkönyvtár*, tehát tudományos

jellegű intézet, s mégis mit látunk: minden irányban a kölcsönkönyvtárak jellegét ölti fel. A használat leginkább házi. A kivelt művek legnagyobb részét otthon olvassa a közönség.

Az 1900. évben p. o. otthon olvastak 1451 művet, s a könyvtárhelyiségben 605 művet.

A házi használat több mint kétszer akkora mint a helybeni használat. Nos nem *kölcsönkönyvtár* jelleg-e ez? De még jobban mutatja ezt, ha a használt munkákat szakok szerint osztályozzuk. Szépirodalmi munkát használtak 1775 munkát s tudományosat 281-et.

A közönség ezt szórakoztató olvasmányra használja fel — kész a kölcsön könyvtár. Sőt: nincs olyan könyvtár, melyben a két szak között ez az arány meg ne lenne. — Ki itt a hibás? A közönség is, mely inkább hajlik a szórakoztató, mint a tudományos munka felé, de a vezetőség is, mely ezt a kedvet istápolja. Minden tudományos jellegű könyvtáraknál a „Használati szabályokban“ szokott lenni egy megrendítő záradék: „Szépirodalmi műveket csakis tudománykutatás czéljából lehet használni.“

Miért nincs meg ez az egyesület szabályai-ban? Akkor nem lehetné a közönség kölcsönkönyvtárrá ezt a könyvtárt.

Vagyha meg van, miért nem alkalmazza teljes szigorral a könyvtárnok! Ha alkalmazni lehetne az ottani olvasó közönséget neméleg a komoly munkálkodásra is rá szorítani. És az nem adhatna, mert az olvasó közönség nagy része ugyanis az ifjúságból telik ki. Azokra pedig reá férne egy kis komoly olvasmány is.

De ez még csak a használat volt. Itt még lehet mehetséget találni, hogy miért van így. Ha mást nem a közönség izlését s a használati szabályzatot.

De sajnos a „kölcsönkönyvtári“ irány kezd domináló lenni most már, legalább 2—3 év óta, a könyvtár beszerzéseknél is. A könyvtár anyaga egy öltöd részben szépirodalmi (magyar szépirodalmi) mert ha hozzá vesszük

tudtuk, csak annál boldogtalanabbá teitük magunkat!“

Mondja utána Raymond és ezzel végződik a második felvonás.

Kevés mondani való van még hátra. Raymond jön, hogy örökre elbucuzzék Laurencétől. Éppen akkor írta meg Laurence Girieunak, hogy elválik tőle. — Bucuzás közben jelentik Laurencének, hogy férje jött meg. Raymond nem távozik addig míg nem tudja, mit akar Girieu. — Girieu hívja vissza feleségét, beleegyeznek, hogy a gyermek is házába menjen. Laurence nem akar vissza menni. Hába a férj, a szülők könyörgése, fenyegetése. Laurence nem megy, mert nem szereti férjét.

„Utazzék el, Chantrel ur. Menjen Girieu ur! Hagyjanak itt magamra szüleimmel, hogy éljek egészen a gyermekemnek.“

Laurence eme szavaival végződik a darab.

Nagy és mély volt az a hatás, amit Brieur műve közönségünkre gyakorolt. Szinte visszafojtott lélekzettel hallgatták az előadók ajkairól elhangzó szavakat.

Szerencsés szomszédságba keveredtem a »Bölcső« előadása alkalmával, szörnyen megokosodtam a szomszédaimtól. A legszelleme-sebb megjegyzéseket zugták fülembe egész este. Nem a darabrol, az előadásról.

Mert, hiába: a Nemzeti színházat kellenék lehozni hozzánk, hogy közönségünk azt a részét, a mely egy hónapban ha egyszer ereszkedik le annyira, hogy belátogat a színházba: kielégítse az előadás, a rendezés, a keret, a színészek, a zene és a világitás.

== KÉRDEZZUK MEG A HAZIORVOST! ==

LEGKITÜNŐBB
ASZTALI VIZ!

KRONDORF
SAVANYÚVIZ

MINT GYÓGYITAL
MINDEN HURUTOS BANTALMAKNÁL
legjobban ajánlva!

a többi szépirodalmat is bizony jó egy harmad részben az. De a beszerzéseknél is inkább a szépirodalom a tulszijjon levő. A beszerzett könyvek $\frac{1}{3}$ része szép irodalom és pedig az újabb szépirodalom nem pedig a régibb, a classicus irodalom. Itt tehát tisztán világosan a kölcson könyvtári jelleg dominál. És pedig mint mondtuk nem helyes, s így fejlesztése mindinkább czímében kifejezett jellegével ellentétes irányban halad.

Hogy miért fektetek én erre a kérdésre — ezt is igazolni akarom.

Városunkban egyetlen tudományos jellegű könyvtár van, kivéve a gymnasiumot, mely azonban a nagy közönség előtt zárva van. Ez az egy tudományos könyvtár van hivatalosan arra, hogy a majd fejlődött kulturával lépést tartva, s szakszerűen fejlesztve, ha majd szükségét éri a közönség egy tudományos könyvtárnak, azt megjelje benne.

Ha pedig fejlődése már most ilyen ferde irányt vesz, a szükség előálltával, nem lesz képes a hivatásával megfelelni, s a tudományos könyvtárt újból meg kell teremtenünk, ami akkor nagyobb áldozatokba fog kerülni, mint most fokozatos fejlesztés útján apródonként kerülni.

Ezért intem csaknem figyelmeztetni az egyület vezetőségét, hogy ovakodjon ezen az uton haladni.

De térjünk át a második kérdésre.

Van-e jövője, s mi? Ha jelen irányt az fejlesztetik, kinőheti magát hatalmas kölcson-könyvtárrá, s jövője így van, — s akár van jövője, akár nincs, az kevésbé fontos városunk culturalis életére. Ha egyik kölcson-könyvtár megbukik, lesz helyette más, s ha nem lesz, az sem baj, az egyes egyesületeknek van olyan könyvtárak, amely a kölcson-könyvtárakat pótolni fogja.

De ha az egyület a tudományos jelleg mellett marad, akkor igenis a jövőjének kérdéseiről érdemes némileg gondoskodni. Mert valljuk meg az ugyancsak ennek a mi könyvtárunknak a jövőjét a legoptimisticusabb szemmel sem lehet biztosítottak mondani. De hogy ne látszan a levegőből beszélni nézzük csak a kérdést jobban:

(Vége következik.)

Ugy látom és különösen a mai előadásom azt tapasztaltam, hogy az a rendes színházba járó közönség nem szófolta fel igényét erőnek erejével a legmagasabb fokra.

Színészeink becsületes munkát végeztek, tisztességes sikert arattak és lelkesedéssel viték diadalra Brieux művét.

Tarján Irma mély érzéssel, erős ambícióra és nagy storgalomra valló tudással alakította Laurence szép szerepét. Oszintén gratulálok a fiatal színésznőnek mai szép sikeréhez.

Mellette különösen és első sorban Marsanne-né személyesítőjét *Nicelyné*-t illeti a dicséret elegans és finom játékaért.

Passiv szerepében kitűnő volt Rátka is.

Papp Miksa az orvos szerepét ott, ahol biztosabb volt a mondani valójában jól adta. Legutójjára hagytam a két főszereplőt. Talliánt és Baróthit. Mindketten nagyot emelkedtek ma. Helyesen fogták fel szerepüket és néhol igazán szépen juttatták érvényre Brieux gyönyörű gondolatait. ♪

Közönség szép számban volt jelen.

Quasimodó.

Különfélék.

— Szabadka város közigazgatási bizottsága f. hó 11-én Schmausz Endre főispán elnöke alatt ülést tart.

— Számonkérőszék. Schmausz Endre főispán f. hó 11-én számonkérőszéket tart, mely néhány napot fog igénybe venni.

— Magyar név. Maróz Imre kereskedő nevét belügyministeri engedéllyel "Pásztor"ra magyarosította.

— Kiküldetés. A magyar országos tűzoltószövetség elnöksége f. hó 9-én Budapesten ülést tart, melynek tárgya az ez évben tartandó berlini internacionális tűzoltó kongresszus programjának megállapítása és tagok kiküldetése. Az ülésen Szabadkáról Vermes Béla országgy. képviselő, Scossa Zoltán tűzoltó parancsnok és Wenzel Lajos, az önkéntes tűzoltók parancsnoka is részt vesznek.

— Halálozás. Dr. Pávlovits Jenő, szerb író, ügyvéd, Zombor szab. kir. városa törvényhatósági bizottságának és a zombori szerb egyházközségnek tagja, tegnap délelőtt fél tízenkor, hosszas szenvedés után, 51 éves korában Zomborban elhunyt. Dr. Pávlovits Jenő egyike volt Zombor legjelesebb ügyvédeknek. Mint a volt nemzeti párt végrehajtó-bizottságának tagja, igen tevékeny részt vett Zombor politikai mozgalmában is. A szerbek között nagy népszerűségnek örvendett. Szerepetreméltó egyéniségét igen sokan szerették és becsülték. Életrajzi adataiból a következőket közöljük: Hodsághon, 1850. évi, június 23-án született, mint tanuló a Thökőiautumnak volt igen tehetséges növendéke. Mint ügyvéd Bács-Bodrogh vármegye orvoszéki önkéntes választott meg. Kitűnt mint lyrikus költő is. Zmaj Jovan Jovanovic Rózsáinak magyar nyelvre való átültetéséért, a Kisfaludi társaságtól dicséretet nyert.

— A szinigazgató ajándéka. A tanítónőképző intézet növendékeit a minap azon öröm érte, hogy Pesti Iliás Lajos, városunk szinigazgatója 40 jegyet bocsátott a képezdei igazgatóság rendelkezésére. Persze volt aztán publikum, a mely osztatlan gyönyörűséggel élvezte a „Czifra nyomorúságot”.

— Sulyos csapás. Kollár Géza városi tisztviselőt megrendítő csapás érte. Egymásután két kis fiacskája halt meg. A másfél éves Nándor és az egy éves Aladár. Az előbbi hétfőn hunyt el s még le se szögezték a kis koporsót, kedem reggel meghalt a másik. Mindkét kis fiút a közönség nagy részvéte mellett tegnap délután helyezték örök nyugalomra.

— Kéménytüzek. Tegnap este 2 helyen volt kéménytüz. Az egyik eset a szegényházban, a másik Kunetz Ignácznak főléri házában. A tűzoltóság kivonult de komolyabb baj nem volt.

— Jux-koncert. A bajai kereskedő ifjak egylete 1901. évi február hó 23-án a „Nemzeti Szálló” összes termeiben részben betegsegélyző pénztára, részben könyvtára javára Mangello Barnum artista társulatának 22 tagja és Dankó Gábor teljes zenekarának közreműködésével Jux-collonnal egybekötött seccsioni Jux-concertet rendez.

— A b.almási járásbíró párbaja. A szabadkai kir. törvényszék egy járásbíró párbaj-ügyében ítélezett tegnap délelőtt Crainicean Mihály elnöke alatt, Gajary Béla dr. b.almási kir. járásbíró, az országgyűlési képviselő testvére öcsése volt a vádlott. Az eset 1900. évi augusztus 17-én történt Czirkvenica

türdőhelyen, A fűrőből elutazni akartak a járásbíró és Fördös Vilmos honvédhuzsár főhadnagy. Ugy állapodtak meg, hogy együtt utaznak kora reggel, de miután reggel erős bóra volt, a járásbíró elment a főhadnaghoz azzal, hogy nem utazik. Fördös főhadnagy elutazott és néhány napra levelet kapott Gajary járásbíró a főhadnagytól, amelyben erősen megkritizálja azon eljárást, hogy nem utazott vele együtt. A járásbíró tivitralag provokálta a főhadnagyt és a kardpárba mult évi aug. 17-én volt Biján a huszárlaktanyában. A párbajban Fördös főhadnagy jobb karján erős vágást kapott, mely állítása szerint 8 nap alatt gyógyult be. — Ebben az ügyben volt tegnap főtárgyalás a kir. törvényszék előtt. Vádlott járásbíró és Fördös főhadnagy jelentek meg a tárgyaláson, az utóbbi mint tanu. A járásbíró beismerte bűnösségét, elmondta a párba okát és lefolyását. Ugyanezt mondta a főhadnagy-tanu is. Eperjessy kir. ügyész vádbeszédének meghallgatása után a törvényszék Gajary Béla dr. jbirót párviadal vétségeért 5 napi államfoghéza ítélte. Ugy a vádlott, mint az ügyész föllebbezést jelentett be.

— Eltűnt háromszáznyolcvan korona. Tikviczky István főpinczér, szombaton éjjel az üzlet bezárása után, Varga Horgossi Lukács kocsmájába ment, ahol megolvasta a napi bevételt, mely 380 koronát tett ki. Ődaült hozzá Raicsich (Matejk) Félix rovott multu egyén és azt mondta neki, hogy elvezeti valahova. Tikviczky vele ment Novákovits Matildnak a szegedi szállók közt levő kéteshírű házába, ahol a pénze eltűnt. A főpinczér ma panaszt tett a rendőrségnél. Marócs Szávó és Axentia azonnal kimentek a helyszínére és 200 koronát a divány háta mögött megtaláltak, a többi pénznek nyoma vészett. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— A találkozás. Néhány nap előtt történt hogy Csik Ferencz vasúti alkalmazottat Takács József és Kis Dógyi Mátyas megtámadták éjjel a nyílt utcán előbbi hasba lőtte, utóbbi pedig kést szurt a hatába, úgy hogy a szerencsétlen áldozat másnap reggel kiszemvedett. Alig földelték el Csik Ferenczet, még fel sem száradtak özvegyének könnyei, Takács Józsefre is szomorúság vitradt a börtönben. Édes anyja kérte halálos ágyához, még egyszer akarta látni szerencsétlen fiát, hogy nyugodtan hunyhassa le szeméit. Szuronyos ór kísérte Takácsot édes anyja házához. Szomorú viszontlátás volt a rab fiúnak és haldokló anyának. Megsíratták egymás szerencsétlenségét, a fiút visszakísérték a börtönbe, a szerencsétlen anyja meghalt. Tegnap délután temették el nagy részvét mellett.

— Mérgezés humanizmusból. Több fővárosi és vidéki lap után mi is megirtuk, hogy Bács-Topolyán Katona Ferenczet egy vezett el megmarta, de ezt csak későn hozta mások tudomására, mikor már nem lehetett megmenteni. Orvosa, hogy rettenetes fájdalomainak végett vessen, humanizmusból mérget adott neki. Ezen hírt a tudós orvos a „Pesti Hirlap”-hoz intézett levelében megezáfolja, azt írja t. i. hogy Katona Ferencz, a gyhártalokban halt meg és nem hidrofóbiában. Az is valótlan, hogy humanizmusból mérget adott be az orvos a betegnek. Sietünk tehát a fennfenti czim alatt közölt híreinket helyreigazítani és ezzel a tudós orvosnak az elégtételt megadni.

— **A munkás törvény.** Ó-Kanizsáról írják. Az 1901. évi január hó 1-én életbe lépett „Gazdasági munkás- és cseléd segély pénztárról alkotott 1900. évi XVI. törvényzárk —, nemkülönben a nagyméltósági m. kir. földmívelésügyi Miniszter urnak e tárgyban kiadott magas rendelete magyarázása czéljából Dr. Mikosevits Kamil Zenta járási főszolgabíró és Novoszell Imre zentai gazdaköri titkár f. évi február hó 2-án délelőlti Ó-Kanizsán a nagyvendéglő disztermében tartottak gazdasági előadást. A mintegy ezer főből álló munkás és gazda közönség előtt Dr. Mikosevits Kamil főszolgabíró előadta, hogy az idézett törvény a gazdasági munkások anyagi jólétének és jövőjének biztosítására hozatott s aki a munkások közül a segélypénztárnak tagjává lesz, egyúttal az életét is biztosítja. Ezen biztosítás által a munkást ha betegség, baleset, avagy rokkantság éri: a segélypénztár vagy ideiglenesen, vagy állandóan bizonyos díjat fizet ki, melyvel a munkára képtelen és családját megmenti a nyomortól; halálcasei következtében pedig az özvegyet és árvákat a koldusoktól. Ha pedig a munkás — mint a segélypénztár tárgya — a 65. életévet eléri: a pénztár részéről 100 vagy 200 koronás jutalmáért részesítetik, a szerint aminő osztályba iratkozott be. Beszédjét lelkes szavakkal fejezte be s buzdította a munkásokat a segélypénztár tárgyainak sorába leendő belépésre. A nagy figyelemmel hallgatott előadás mély hatást tett nemcsak a munkás közönségre, de a szép számmal jelenvolt gazdákra is; amit bizonyít ama körülmény, hogy ifj. Tóth József földbirtokos nyomban 200 koronát tett le e célra, hogy a jelentkezőknek beiratási díja ez összegből fedeztetvén mihamarabb lehetővé létesse a törvényben is érintett helyi bizottság megalakulása. Dr. Mikosevits Kamil ezen nagylelkű s az emberbaráti szeretet jellegét magán hordó adományért a munkások nevében köszönetét fejezte ki s a 200 koronát a községi előjárásnak adta át a beiratási díjak fedezésére. Novoszell Imre a zentai gazdakör titkára szakértelemmel magyarázta a törvény és rendelet egyes passzusait; aminek végeztével Bicskei János a munkások nevében egyszerű szavakkal bár, de szívből jövő érzéssel köszönetet mondott a nagyméltósági földmívelésügyi m. kir. Miniszter ur alyai gondoskodásáért, továbbá a törvény végrehajtásával odaadóan fáradozó, jelenlevő főszolgabíró és titkár urak zivességeért s felkérte Dr. Mikosevits Kamil főszolgabíró urat, hogy ezen alkalomból társai nevében a nagym. földm. m. kir. Miniszter urat táviratilag üdvözölje. Bicskei János szavai örösi lelkesedéssel éjjezték s a távirat azonnal elküldetett.

— Olvasóink szíves figyelmét felhívjuk Hanns Konrad Bröxi (Csehország) órágyáros és kiviteli czég hirdetésére, melyek jóságát, a kiállítási arany és ezüst érmek eléggé dokumentálják. A czég, mely úgy a bel mint a külföldön megérdemelt hírnéynek örvend, csak valódi, a cs. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett arany és ezüst órákat küld és írásbeli felelősséget vállal azok arany és ezüst fém-tartalmáért, valamint helyes járásáért gazdagon illusztrált árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. Lásd hirdetést.)

SZINÉSZET.

Febr. 5.

News-York szépe hozta össze ma azt a szép közönséget, amely megöltötte a színházat, vagy a vendégeskedő primadonna Réthy Lina? nem tudom. Constatálom csupán a lényt és őszintén örüünk, ha az ötödik hélet kezdetén közönségünk részéről mutatkozó ez a fellendülés állandó marad. — Az előadás gyorsan, szépen gördült le.

Dicsérettel szólhatunk Réthy Lina, Torossy, Szőgyi primadomákról, Ferenczy és Ráikairól, de különösen Vágó és Ujvári kacagtalák meg a közönséget. Vágó stílytupléját megisméltelték. »Van az ugy« kuplét, melyet Várady iri, Torossy adta elő hájosan.

A közönség figyelmébe.

Tisztelettel van szerencsém a közönségnek tudomására hozni, hogy irodámat a Prokesch-féle palota mellől, a huszár lovarda melletti lakásomba (Birkás Gyula ügyvéd ur házával szemben) helyeztem át.

Irodámban megrendelhető minden fajta tüzeiő fa, szén a legesekélyebb megrendelésnél is házhoz szállítva valamint költözködést is elvállalok.

Tisztelettel

Braun Herman Fia.

Ujdonság.

Alóírott, mint az Auer-társaság helybeli képviselője, tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy az Auer társaság **egy olyan páratlan találmányra nyert szabadalmat**, amely a világitás terén **csodaszámbamegy**. Ezen világitás egyszerűsége és olcsó voltánál fogva mindenki által használható. Előállítás a következő: **Egy közönséges álló lámpa, mely nincs gázcsővel összekötve, oly gyönyörű és erős fényt áraszt, mintha több gázlámpa Auer égőkkel égne.**

Egy közönséges petróleum lámpa egy kicsiny, de egyszerű szerkezettel, pompás fényvel égő lámpává alakított ható át.

A tartóban szesz ég, de teljesen veszedelem mentes,

sem szag, sem korom nem képződik. Aki szereti a tiszta és olcsó, praktikus világitást, az ne mulassza el világitó készülékét nálam beszerezni.

Tisztelettel

Mayerhof F.

Kossuth Lajos-utca,
Dr. Dominus-ház.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apróhirdetés beiktatása legelőbb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillért vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Irásitásokat a kiadóhivatal ad; levélbeli kérdésekhez válasza való helygel mellékiendő.

Bélyegjegyek

és

váltó-ürlap

megrendelések

100 darabonkint 1
koronáért
k a p a t óKrausz és Fischer
könyvnyomdájában.

Több mint 20 éve

fennálló

üzlet-helyiség

lakással **kiadó**
ösv. Singer Mórnc
V. kör 478 sz. a.
házában, Bővebbet V
kör, Sas-utca sarkán
lévő üzletben.Egy külön bejárattal
ésinonatanuturozolt
szoba a Kossuth-utczában
kiadó. Bővebbet
kiadóban.

Lakatos tanoncok felvétetnek.

Bővebb felvilágosítást a kiadóban. ←

Négy utcza, egy udvari szobából és mellékhelyiségek-ből álló földszinti lakás

= **KIADÓ** =

Dr. Wilhelm postával szembeni bérházában.

Szolid fiatal leány lehetőleg gyermektelen családnál

teljes ellátást

keres. — Megfelelő ajánlatok a pontos cím és az ár megjelölésével „nyugodt és kényelmes“ címen a kiadóhivatalba intézendők.

JÓ ES OLCSO ÓRÁK!

3-évi jótállással privát vendékeknek

KONRAD JÁNOS

órágyára, arany, ezüst és ékszer

árak szállító-háza.

BRÜX (Csehország)

Jó nikel-rem.-óra frt 3.75.

Valódi ezüst-rem.-óra frt 5.80.

Valódi ezüst-lánc frt 1.20.

Nikkel chresztó óra frt 1.95.

Cégem a cs. és k. birodalmi czim-
merrel van kitüntetve, számtalan
arany ezüst kiállítási érem valamint
ezermi elismerő levél van birtokomba.
Képes árjegyzék ingyen és bérn.O DIÓFÁBÓL KÉSZÜLT O
ANGOL HÁLÓ-SZOBA

Diszes kivitelben és ebédli kredencz eladó

SEFCSITS LAJOS asztalosnál

VI. kör, Kalasi-ut 203. szám.

TÜZALLÓ
Chamotte
cserép - kályhákát
modern színekben és formákban szállít

Dániel A. József
cserép-kályha készítő Szabadka.

Állandó minta-raktára:
Batthyány-utca, Csajkás ház.

Javítások pontos kivitelben, jótállás mellett. Szolid munka, olcsó árak.

Gyár-telep: II-ik kör, 378 sz.